

Brüsszel, 2023.3.20.
COM(2023) 173 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

a koordinált gázkereslet-csökkentésről szóló (EU) 2022/1369 rendelet működésének felülvizsgálatáról

{SWD(2023) 63 final}

I. Bevezetés

2022 folyamán Oroszország politikai fegyverként használta a gázellátást. Ebben az összefüggésben az EU 2022 augusztusában elfogadta az (EU) 2022/1369 veszélyhelyzeti tanácsi rendeletet avégett, hogy az ellátás biztonságának garantálása érdekében összehangolt módon 15 %-kal csökkentse a gázkeresletet.

Az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet értelmében a tagállamoknak minden tőlük telhetőt meg kell tenniük annak érdekében, hogy 15 %-kal csökkentsék a gázkeresletet, ami uniós riasztás kihirdetése esetén válik kötelezővé. A tagállamok továbbá a rendelet 8. cikkében meghatározottak szerint naprakésszé teszik vészhelyzeti terveiket, hogy azok tükrözzék a végrehajtott intézkedéseket, és kéthavonta jelentést tesznek az Eurostatnak az elért keresletcsökkentésről. A 9. cikk előírja, hogy a Bizottságnak felülvizsgálatot kell végeznie, amelynek alapján a Bizottság javasolhatja, hogy hosszabbítsák meg a rendelet alkalmazásának időszakát. A kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban (SWD(2023) 63 final) a Bizottság elemzi a gázkereslet 2022 augusztusa óta bekövetkezett csökkenését, forgatókönyv-alapú elemzést nyújt a tárolók feltöltésére vonatkozó előrejelzésekről a keresletcsökkentés különböző lehetséges meghosszabbításait figyelembe véve, valamint mélyrehatóan vizsgálja a korábbi csökkentéseket, továbbá a 2023–2024-es időszakra vonatkozó felfelé és lefelé mutató kockázatokat.

A kérdést megvitatták a gázkoordinációs csoporttal¹, amely többek között a tagállamok, valamint a szállítókat, az infrastruktúra-üzemeltetőket, a kereskedőket és a fő gázfogyasztókat képviselő európai szervezetek képviselőiből áll. A gázkoordinációs csoport tagjai február 16-i ülésükön egyetértésüknek adtak hangot a kereslet folytatólagos csökkentése – mint az ellátásbiztonság megőrzésére és megerősítésére irányuló rendkívül költséghatékony intézkedés – fontosságát illetően.

II. A meghozott intézkedések és az elért keresletcsökkenés

Az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet elfogadása óta az EU diverzifikáció útján sikeresen csökkentette az orosz gáz arányát², és 2022. augusztusától 2023. januárjáig 19 %-kal sikeresen csökkentette gázkeresletét az ugyanezen időszak előző öt éves átlagához képest, amely százalékos arány 41,5 milliárd m³-nek felel meg. A 2. táblázat (lásd a mellékletet) azt mutatja, hogy a kereslet csökkenése hónapról hónapra, valamint tagállamonként változó volt, tükrözve az eltérő nemzeti körülményeket. Uniós riasztás esetén a kötelező keresletcsökkentés alóli, az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 5. cikkében meghatározott mentességek szintén ezeket az eltérő nemzeti körülményeket tükrözik.

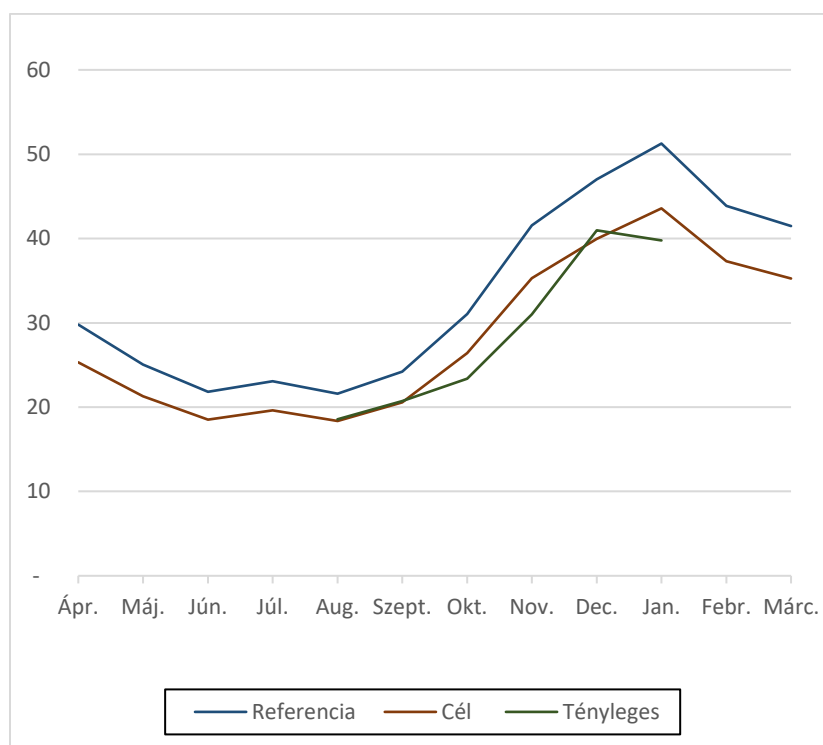
¹ [A bizottsági szakértői csoportok és más hasonló testületek nyilvántartása \(europa.eu\)](#).

² 2022-ben az EU-ba irányuló orosz gázellátás a 2021. évi 152 milliárd m³-ről 47 %-kal 80 milliárd m³-re csökkent. Ezt elsősorban az Egyesült Államok pótolta, amely 21 milliárd m³-ről 50 milliárd m³-re növelte kivitelét, valamint az Egyesült Királyság, amely 6 milliárd m³-ről 24 milliárd m³-re növelte az ellátást. Az EU-ba irányuló gázellátás további növekedése Norvégiából (+10 milliárd m³), Azerbajdzsánból (+3 milliárd m³), Katarból (+2 milliárd m³), valamint Trinidad és Tobago Köztársaságából (+1 milliárd m³) származott.

A jelenlegi tárolási szintek az év adott időszakában viszonylag magasak, a gázárak az augusztusi csúcsok óta folyamatosan csökkentek (bár még mindig jelentősen magasabbak a hosszú távú átlagnál), és 2022/2023 telének hátralevő részére biztosított az ellátás biztonsága. A III. szakasz azonban szemléltetni fogja, hogy az uniós gázpiac továbbra is szűk, és hogy a gázkereslet március 31. utáni csökkentése nélkül a tagállamok valószínűleg nem teljesítik október 31-ig a 90 %-os tárolási kötelezettségüket, veszélyeztetve a 2023/2024-es téli ellátásbiztonságot, esetleges gázhiány felmerülése, valamint a nagyon magas gázárak visszatérése mellett.

Az 1. ábra a 2022 augusztusa és 2023 januárja közötti uniós gázfogyasztást szemlélteti (zöld vonal: „Tényleges”) az ugyanezen időszak előző öt éves átlagához (kék vonal: „Referencia”) képest és a 15 %-os csökkentési célt (piros vonal: „Cél”), ahogyan azt a 2022 augusztusától 2023 márciusáig terjedő időszakra meghatározták, és amint az a többi hónapra alkalmazandó lenne e javaslat szerint. Az 1. ábra továbbá azt mutatja, hogy télen a gázfogyasztás jelentősen magasabb, mint nyáron. A második és a harmadik negyedévben a kereslet valójában az első és a negyedik negyedévi kereslet mintegy felét teszi ki.

1. ábra: Referenciafogyasztás, célfogyasztás (azaz –15 % referencia) és tényleges fogyasztás (2022. augusztus–2023. január); EU-27 (milliárd m³)

Forrás: Az Eurostat NRG_CB_GASM adatsorán, IC_CAL_MG részadatsorán (millió m³) alapuló ENER/CET-számítások, 2023. március 7-én, 11:00.

Ágazatok

A gázkereslet csökkentésének részletes elemzéséhez szükséges, hogy gyakran közzétegyék az ágazati gázkeresletre vonatkozó adatokat. Az Eurostat jelenleg csak évente, egyéves késéssel

számol be a keresleti ágazonkénti gázfogyasztásról³. Ezért nem lehetséges egy az egész EU-ra kiterjedő hivatalos adatbázis alapján megbízhatóan lebontani a gázmegtakarítást ágazatok szerint vagy strukturális és nem strukturális csökkentések szerint.

A Bizottság⁴ kiegészítő adatok felhasználásával úgy becsüli, hogy a 2022. augusztus és december közötti időszakban a háztartások keresletcsökkenése mintegy 50 %-ot, az iparé pedig 43 %-ot tett ki, míg a villamosenergia-ágazaté csupán 7 %-ot tett ki a teljes gázkereslet-csökkenésből, a vízenergia és a nukleáris kapacitás alacsony rendelkezésre állása miatt⁵. Nyáron és ősszel az ipar volt felelős a keresletcsökkentés legnagyobb részéért, míg télen a keresletcsökkentés (és a fogyasztás) legnagyobb részéért a háztartások voltak felelősek. Becslésünk szerint a teljes csökkenés körülbelül egyhatodát a hőmérséklet idézte elő, ami azt jelenti, hogy az a referencia-időszakhoz képest enyhébb (korai) télnak tulajdonítható, amely az augusztus és december közötti 30 milliárd m³-es összes csökkenésből 5 milliárd m³-nek felel meg.

A tagállamok vészhelyzeti tervekben bejelentett intézkedései

Az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 7. és 8. cikke előírja, hogy a tagállamoknak vészhelyzeti tervük naprakésszé tétele révén be kell jelenteniük a végrehajtott keresletcsökkentési intézkedéseket. A tagállamok többsége értesítette a Bizottságot naprakésszé tett vészhelyzeti terveikről.

A naprakésszé tett tervek szerint a rövid távú intézkedések két fő intézkedéstípust foglalnak magukban: 1. tájékoztató kampányok a gázmegtakarításról, valamint 2. fűtés- és hűtés-csökkentési intézkedések.

- A tagállamok többsége kommunikációs kampányokat hajtott végre. A kampányok bizonyos esetekben a meglévő energiahatékonysági támogatási rendszerekkel kapcsolatos tájékoztatást is növelik, főként a háztartásokat és a kkv-eket megcélozva.
- Hőmérséklet-korlátozás: a legtöbb terv a középületek fűtésére és hűtésére vonatkozó korlátozásokat tartalmaz, egyes tagállamok ezt a korlátozást az irodákra és üzletre is kiterjesztik.
- Számos tagállam vezetett be a világításra vonatkozó korlátozásokat, általában a középületeket és műemlékeket illetően, de bizonyos esetekben az üzletek kirakatai tekintetében is.

A középtávú intézkedéseket illetően a tagállamok tüzelőanyag-váltási intézkedéseket, az épületek energetikai felújításához vagy a nem hatékony készülékek cseréjéhez nyújtott támogatásokat jelentettek be. Hosszú távú intézkedésként a tagállamok gyakran közvetlen támogatást nyújtanak a fogyasztóknak támogatások vagy adócsökkentések formájában a megújuló energiaforrások, a

³ A villamosenergia-termelés az egyetlen olyan ágazat, amelyre vonatkozóan hivatalos Eurostat-adatok rendelkezésre állnak; 2,1 %-os csökkenés 2022 augusztusa és 2023 januárja között az Eurostat NRG_CB_GASM adatsora, TI_EHG_MAP részadatsora alapján a TJ-ban (GCV) 2023. március 7-én, 11:00.

⁴ Közös Kutatóközpont Főigazgatóság.

⁵ Különböző referencia-időszakok alkalmazása mellett a Bruegel (2023) és az IEA (2023) előzetes elemzése kiegészítő adatok felhasználásával hasonló nagyságrendeket becsül.

hőszivattyúk vagy az energiahatékonyság bevezetésének megkönnyítése érdekében (többek között például ellenőrzések révén is).

III. Kilátások a következő télre

Miközben az EU 2022 augusztusa és 2023 januárja között sikeresen csökkentette a keresletet, és diverzifikáció útján sikeresen csökkentette az orosz behozatal arányát, ez a szakasz feltárja, hogy ez elegendő-e ahhoz, hogy 2023/2024 telén elkerülhető legyen az ellátási kockázat, amennyiben az (EU) 2022/1369 rendelet 2023. március 31-én hatályát veszti. Az 1. táblázat a 2023 októberére és 2024 márciusára vonatkozó tárolási szinteket mutatja, a keresletcsökkentés különböző potenciális meghosszabbításai mellett, a rendelkezésre álló legfrissebb piaci információk és adatok alapján⁶. A 2. ábra a 4 forgatókönyv esetében vetíti előre a tárolók feltöltöttségi szintjeit. Az 1. táblázat azt mutatja, hogy abban az esetben, ha április 1. után nem vagy csak korlátozott mértékben csökken a gázkereslet (A. vagy B. forgatókönyv), a tagállamok valószínűleg nem tesznek eleget 2023. október 31-ig az (EU) 2022/1032 rendeletben meghatározott 90 %-os tárolófeltöltési kötelezettségnek, és ezért a 2023–2024-es téli ellátásbiztonság nem biztosítható. Ha a gázkereslet 15 %-os csökkentése április 1-je után legalább október 31-ig folytatódik, a 90 %-os tárolási kötelezettségeket valószínűleg elérik (C. és D. forgatókönyv). Ha 2024. március 31-ig meghosszabbításra kerülne a gázkereslet-csökkentés, azzal meghatározó módon csökkennének az ellátásbiztonsági kockázatok 2024/2025 tele tekintetében.

2022. december 12-i jelentésében⁷ a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) becslése szerint 2023-ban ellátási hiány alakulhat ki, kivéve, ha további gáztakarékossági intézkedéseket hoznak.

1. táblázat: Havi tárolási szintek a keresletcsökkentés meghosszabbításától függően

Forgatókönyv-feltételezés a következő hónapok végén:	Tárolás (milliárd m³)	2023. október	2024. március
A: Nincs meghosszabbítás		69	0
B: Meghosszabbítás a 2023. augusztus és 2024. március közötti időszakra		80	28

⁶ Feltételezések:

- Tárolási szintek 2023. március 7-én (március 5-e végén 58,5 milliárd m³).
- A nem orosz, gázvezetéken érkező ellátás 2022 utolsó hét hónapjának átlagával egyenlő.
- Az LNG-ellátás 2022 utolsó hét hónapjának átlaga, plusz évi 15 milliárd m³/év (1,25 milliárd m³/hónap) 2023 áprilisától.
- Csővezetéken keresztül Oroszországból nem érkezik gáz.
- A referencia-időszak átlagkereslete, a feltüntetett százalékos csökkentések alkalmazásával.
- Svájcba irányuló kivitel 2021-ben (a legutóbbi rendelkezésre álló adatok; 2,2 milliárd m³/év, amelynek 1/3-a nyárra, 2/3-a télre esik).
- 0,5 milliárd m³/hónap kivitel Ukrajnába és Moldovába.

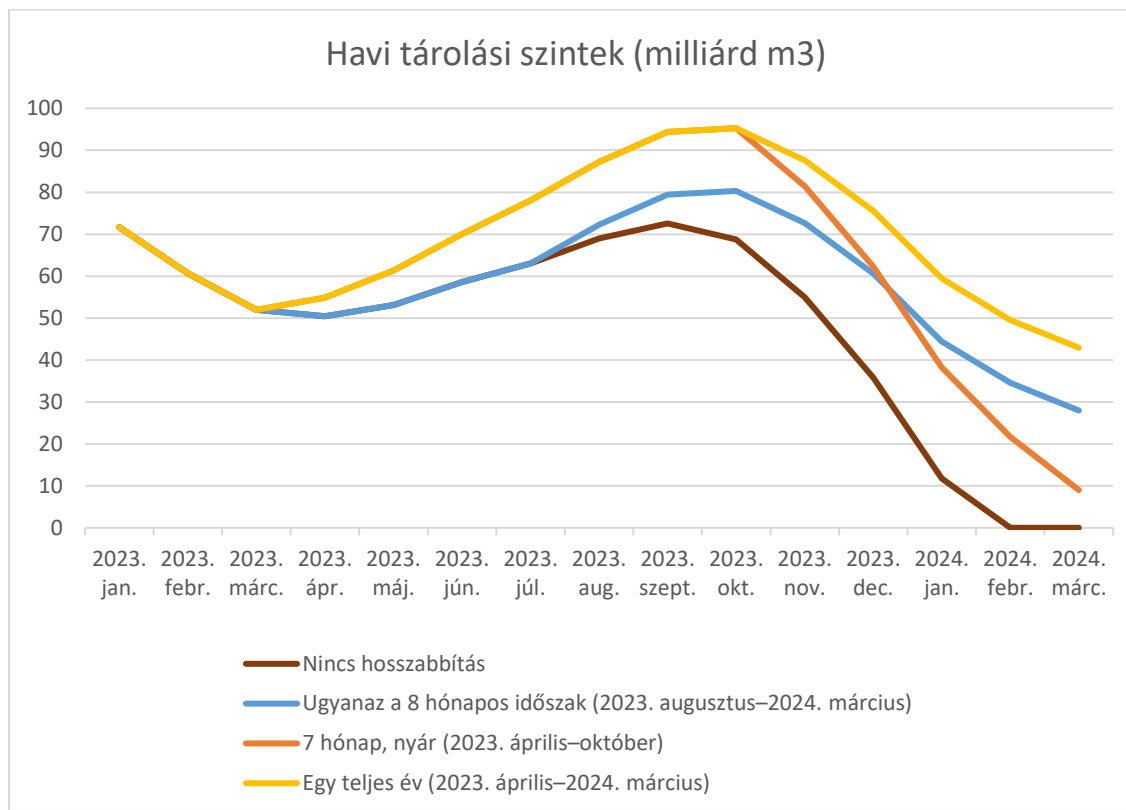
⁷ IEA (2022): How to Avoid Gas Shortages in the European Union in 2023. A practical set of actions to close a potential supply-demand gap (Hogyan kerülhető el a gázhiány az Európai Unióban 2023-ban? Gyakorlati intézkedéscsomag egy potenciális kereslet-kínálati rés megszüntetésére) [Hogyan kerülhető el a gázhiány az Európai Unióban 2023-ban? – Elemzés – IEA](#).

C: Meghosszabbítás a 2023. április és 2023. október közötti időszakra	95	9
D: Egyéves meghosszabbítás a 2023. április és 2024. március közötti időszakra	95	43

Forrás: ENER/CET-számítások.

- **„A” forgatókönyv:** Nincs meghosszabbítás: Ha azonban nem lenne keresletcsökkentés, a tárolási szintek 2023. október végére csak 69 milliárd m³-t tennék ki, amely jelentősen elmarad a 90 %-os tárolási kötelezettségtől (89,4 milliárd m³). A tárolási szintek továbbá 2024 februárjára teljes mértékben kimerülnének, ami igen komoly ellátásbiztonsági aggályokkal járna a 2024/2025 téli időszakra nézve.
- **„B” forgatókönyv:** 8 hónapos meghosszabbítás a 2023. augusztus és 2024. március közötti időszakra: E forgatókönyv szerint a tárolók feltöltése túl lassan történne, és a feltöltöttség október végére csak 80 milliárd m³-t érne el, ami jelentősen elmaradna a 90 %-os tárolási kötelezettségtől (89,4 milliárd m³). Emellett a következő tél végére a tárolási szintek 30 % (28 milliárd m³) alá csökkennének (2024 márciusának végén 28 %), ami komoly ellátásbiztonsági aggályokat vetne fel, és megnehezítené a tárolók megfelelő feltöltését a következő 2024/2025-ös téli időszakra.
- **„C” forgatókönyv:** 7 hónapos meghosszabbítás 2023. áprilistól októberig: E forgatókönyv szerint a tárolókat e nyár végére kellően feltöltenék (2023. október végére 95 %-os mértékben [95 milliárd m³]), elérve a 90 %-os tárolási kötelezettséget (89,4 milliárd m³). Mivel azonban a kereslet még egy szokásos tél esetében is kétszer olyan magas, mint a nyáron, a következő tél végére a tárolók szinte teljesen kimerülnének (2024 márciusának végére 9 milliárd m³). Ez nagyon komoly ellátásbiztonsági aggályokat vet fel, és nagyon megnehezíti a tárolók megfelelő feltöltését a következő 2024/2025-ös télelre.
- **„D” forgatókönyv:** Egyéves meghosszabbítás a 2023. április és 2024. március közötti időszakra: A folyamatos 15 %-os keresletcsökkentéssel a tárolási szintek 2023. október végére elérik a 95 milliárd m³-t, és így teljesül a 90 %-os tárolási kötelezettség (89,4 milliárd m³). 2024. március végére a tárolási szintek 43 milliárd m³ körül alakulnának.

2. ábra: Havi tárolási szintek a keresletcsökkentés meghosszabbításától függően

Forrás: ENER/CET-számítások.

Ezen túlmenően, valamint az 1. ábrán és az 1. táblázatban szereplő előző elemzést kiegészítve, számos olyan, erre az évre és a következő télre vonatkozó tényező és kockázat adódhat, amely növelheti a gázfogyasztást⁸. Ezek közé tartozik a globális LNG-kereslet esetleges élénkülése (amely korlátozott, mivel az EU marad továbbra is a prémium piac⁹), az ipari gázkereslet élénkülése és a gázzal szemben való áttérés visszafordulása (mindkettőt a 2023-as alacsonyabb gázárak idézik elő), a téli fűtési igényt esetlegesen befolyásoló időjárási körülmények¹⁰, az alacsony nukleárisenergia- és vízenergia-termelés (az aszályok miatt), valamint a további gázellátási zavarok. A francia nukleáris kapacitás jelenleg a 2022. évi rendelkezésre állás alatt van,

⁸ IEA (2022): How to Avoid Gas Shortages in the European Union in 2023. A practical set of actions to close a potential supply-demand gap (Hogyan kerülhető el a gázhiány az Európai Unióban 2023-ban? Gyakorlati intézkedéscsomag egy potenciális kereslet-kínálati rés megszüntetésére) [Hogyan kerülhető el a gázhiány az Európai Unióban 2023-ban? – Elemzés – IEA](#).

⁹ A világpiacon más felek nem versenyeznek bizonyos szintű földgázárak felett, mivel más tüzelőanyagokra térnek át.

¹⁰ Az ENTSOG szerint egy nagyon hideg, 5 %-os valószínűséggel előforduló tél 24 milliárd m³-rel növelné a keresletet. Lásd az ENTSOG 2022/2023-as téli ellátási előrejelzésének 1. ábráját (feltételezett 15 %-os keresletcsökkenéssel), elérhető a következő linken: https://entsog.eu/sites/default/files/2022-10/SO0038-22_Winter%20Supply%20Outlook_2022-23_2.pdf Ez összhangban van az egész évre vonatkozó 28 milliárd m³ többletigényt jelző ENER/CET-számításokkal abban az esetben, ha a 15 %-os keresletcsökkenést nem az elmúlt 5 év átlagos keresletére, hanem az egyes hónapok tekintetében a 2014–2021-es időszak legnagyobb keresletére alkalmazzák (a korábbi évekre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre havi adatok).

Olaszországban a vízszintek a 2022-es szinteken vannak, ami hasonlóan alacsony vízenergia-termelésre utal és az alacsony gázárak már 2023 első heteiben a szénről gázra való átálláshoz vezettek (lásd az SWD(2023) 63 final dokumentum IV. szakaszának 3. pontját). Amennyiben ezek a kockázatok még inkább realizálódnak, korlátozni fogják a globális és az európai gázpiacot, és ez hatással lehet a 2023–2024 telére szükséges föld alatti gáztárolók feltöltésére, a gázárak szintjére és ezen árak volatilitására.

IV. Kilátások

A 2022 augusztusa óta bekövetkezett jelentős javulás ellenére a globális gázpiaci helyzet 2023-ban továbbra is szorító. Számos tényező (időjárás, a fennmaradó orosz behozatal, az alternatív villamosenergia-források rendelkezésre állása és a globális LNG-piacok további szűkössége) megnehezítheti a 2023-as tárolófeltöltési időszakot. Fontos megjegyezni, hogy az előző tárolófeltöltési időszakokkal ellentétben a 2023-as tárolófeltöltés nem számíthat arra a 60 milliárd m³ orosz vezetékes gázra, amelyet még 2022-ben importáltak az EU-ba. Az ellátásbiztonságot fenyegető kockázatok és a kapcsolódó piaci hatások korlátozása érdekében folyamatos keresletcsökkentésre van szükség. Annak eldöntéséhez, hogy az Unióban biztosítani kell-e a gázkereslet ilyen csökkentését, és ha igen, milyen módon, a következő megfontolások különösen fontosak:

1. **A globális földgázellátás továbbra is szűkös marad.** Az orosz vezetékes gáz részesedése az összes uniós behozatalon belül a 2022. január előtti 49 %-ról 2023 januárjára 10 % alá csökkent. 2022-ben az újratöltési időszakban az orosz vezetékesgáz-behozatal jelentősen meghaladta a 2023-ban várt szintet. E csökkent orosz ellátásra tekintettel a kereslet csökkentése tehát szükséges.
2. **A keresletcsökkentés csökkentené az áringadozást.** Míg a legkedvezőtlenebb gazdasági hatásokat 2022-ben sikerült elhárítani, a globális gázpiacok 2023-ban továbbra is nagyon korlátozottak maradnak. A gázárak 2022-ben történelmi csúcst értek el: augusztus 26-án a maximális ár meghaladta a 320 EUR/MWh-t, és 45 EUR/MWh alatt vannak, de még mindig kétszer olyan magasak, mint a történelmi norma. A gázkoordinációs csoport 2023. február 16-i ülésén a tagállamok képviselői és a gázszövetségek elismerték, hogy a keresletcsökkentés alapvető szerepet játszik **a szűk piacra nehezedő nyomás csökkentésében és a gázárak ingadozásának megfékezésében.**
3. Továbbra is **ugyanannak a szolidaritásnak a szellemében** kell eljárni, amely az (EU) 2022/1369 rendelet alkalmazása során érvényesült. Az (EU) 2017/1938 rendeletben meghatározott, a gázellátás biztonságára vonatkozó jelenleg hatályos jogi keret továbbra sem kezeli megfelelően a nagyobb gázszolgáltatók 30 napot meghaladó ellátási zavarait. A hosszú távú ellátási zavarok továbbra is a tagállamok összehangolatlan fellépésének kockázatához vezethetnek, a szomszédos tagállamok ellátásbiztonsága veszélyeztetésével és azzal fenyegetve, hogy további terhek sújtják az uniós ipart, a fogyasztókat és a belső piac

működését. Míg egyes tagállamok jobban ki vannak téve a zavaroknak, mint mások, a gázellátási nehézségek vagy hiányok kárt okoznának valamennyi tagállam gazdaságában.

4. Amint azt a 2022. július 20-i „Save Gas for a Safe Winter” (Gázmegetakarítás a téli ellátásbiztonságért) című közlemény megállapítja, **a polgárok és az ipar számára olcsóbb, ha a kereslet** arányos és bizonyíthatóan kezelhető módon történő **proaktív csökkentése folytatódik**, ahelyett, hogy később összehangolatlan korlátozásokkal szembesülnének.
5. **A 15 %-os keresletcsökkentés összhangban van a 90 %-os tárolási kötelezettséggel:** A „C” és „D” forgatókönyv azt mutatja, hogy a 2023. április 1-jétől kezdődő **15 %-os csökkentési** célszint megfelelő és szükséges, és lehetővé teszi az EU számára, hogy október végére elérje a 90 %-os tárolási kötelezettségeket, ideértve a mérsékelt lefelé mutató kockázatok előfordulásának lehetőségét is (pl. kevesebb LNG-ellátás, alacsony vízszintek vagy az átlagosnál mérsékeltlen hidegebb időjárás).
6. **Ahhoz, hogy a piaci szereplők számára biztosítani lehessen a biztonságot, sürgős folytatni a gázkereslet-csökkentést.** A jelenlegi rendelet 2023. március 31-én, a téli évszak végén hatályát veszti. A csökkentésre irányuló erőfeszítés április 1-jétől történő folytatása egyértelmű helyzetet teremt, és általa elkerülhető az ösztönzőkkel kapcsolatos tájékoztatás felváltva történő folytatása és beszüntetése.
7. **Csak a gázkereslet-csökkentés 12 hónapra történő meghosszabbítása biztosít elegendő tárolófeltöltést a nyár folyamán a tárolási szabályozásnak való megfelelés és a jövő téli ellátásbiztonság érdekében, a III. szakaszban bemutatottak szerint.** Ezzel szemben az augusztustól márciusig tartó csökkentési időszakokra való meghosszabbítás nem hagyna elegendő időt a tárolók megfelelő 90 %-os feltöltésére, és a következő tél vége felé ellátásbiztonsági aggályokhoz vezetne. Önmagában a hideg időjárás 2024. március 31-ig szinte teljesen kimerítené a tárolókat. Az áprilistól októberig tartó meghosszabbítással mint alternatív lehetőséggel a tárolók 2024. március 31-ig csaknem teljesen kimerülnének, még hideg hőmérséklet nélkül és anélkül is, hogy a többi lefelé mutató kockázat realizálódna. Más szóval a 12 hónapnál rövidebb időtartamra történő meghosszabbítások pánikvásárlásokhoz, (az EU piacára érkező további gázellátás hiányában) a tagállamok egymásra licitálásához, magas árakhoz és esetleges hiányokhoz vezethetnek. Részletesebb elemzés az SWD(2023) 63 final dokumentum VI. szakaszában található.
8. **A hosszabb időszak nagyobb rugalmasságot biztosít a keresletcsökkentési erőfeszítések időbeli eloszlásának optimalizálásához. Nevezetesen csökkentené az árcsúcsok lehetőségét, és ezáltal korlátozná a tagállamok azonos mennyiségekre vonatkozó gázbeszerzési költségeit.** Ezért a 12 hónapos csökkentési időszakkal történő meghosszabbítás nagyobb rugalmasságot tesz lehetővé a tagállamok eltérő jellemzőinek figyelembevétele érdekében, mivel egyes tagállamok a nyáron könnyebben tudják csökkenteni a keresletet (előre ütemezés), mások pedig télen tudják könnyebben csökkenteni a keresletet (későbbre ütemezés). Emellett rugalmasságot tenne lehetővé az ágazatok között: mivel a lakossági kereslet nyáron alacsony, az áprilistól októberig történő meghosszabbítás aránytalanul az iparra róná a terhet és a kevésbé rugalmas villamosenergia-ágazatra, amely az alternatív energiaforrások rendelkezésre állásától függ.

9. **A 2022 augusztusa és 2023 márciusa közötti végrehajtási időszakban a kéthavi nyomon követés és az ágazatszemplétűbb jelentéstételnek a hiánya miatt e keresletcsökkentések jellege és ágazati eloszlása nem teljesen ismert. Ez korlátozta a Bizottság és a tagállamok képességét arra, hogy beazonosítsák az ágazati sérülékenységeket és a lehetséges megtakarításokat (villamos-energia, ipar, lakosság és szolgáltatások), és ezáltal költséghatékonyabb intézkedéseket tervezzenek.**

V. MELLÉKLET

A 2. táblázat összegzi a referencia-időszakhoz képest a havi gázkereslet-csökkenéseket. Azt mutatja, hogy az önkéntes keresleti intézkedések 2022 augusztusa és 2023 januárja között teljesítették a 15 %-os csökkentési célkitűzést. Az EU által realizált 19,2 %-os csökkentés körülbelül 41,5 milliárd m³-nek felel meg, szemben az e hat hónapra vonatkozó 15 %-os célkitűzéssel (körülbelül 32,5 milliárd m³), illetve a 2022 augusztusa és 2023 márciusa közötti időszakra vonatkozó körülbelül 45,3 milliárd m³-es célkitűzéssel.

2. táblázat: Gázkereslet-csökkenés 2022 augusztusától 2023 januárjáig

Tagállam	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Aug.–Jan.
EU-27	13,5 %	14,0 %	24,4 %	25,0 %	12,4 %	22,2 %	-19,2 %
Ausztria	-26,7 %	-11,3 %	-24,0 %	-16,9 %	-13,6 %	-23,9 %	-19,2 %
Belgium	-1,0 %	-6,0 %	-20,5 %	-29,7 %	-9,8 %	-18,3 %	-16,0 %
Bulgária	-14,9 %	-17,8 %	-32,7 %	-21,2 %	-21,8 %	-29,4 %	-23,9 %
Horvátország	-21,7 %	-23,1 %	-20,0 %	-25,6 %	-27,6 %	-24,2 %	-24,1 %
Ciprus	-	-	-	-	-	-	-
Csehország	-15,0 %	-9,1 %	-22,9 %	-18,8 %	-10,9 %	-24,0 %	-17,7 %
Dánia	-21,7 %	-23,3 %	-31,1 %	-33,4 %	-13,7 %	-26,5 %	-24,9 %
Észtország	-37,1 %	-31,7 %	-46,9 %	-32,3 %	-32,4 %	-38,0 %	-36,2 %
Finnország	-35,7 %	-57,4 %	-62,6 %	-58,3 %	-65,1 %	-63,1 %	-58,5 %
Franciaország	1,6 %	-2,5 %	-27,8 %	-29,3 %	-8,3 %	-19,2 %	-17,1 %
Németország	-28,0 %	-14,7 %	-28,6 %	-28,3 %	-4,7 %	-18,6 %	-19,4 %
Görögország	4,5 %	-26,3 %	-42,0 %	-23,0 %	-12,6 %	-36,7 %	-22,7 %
Magyarország	-18,7 %	5,0 %	-33,9 %	-19,8 %	-17,5 %	-27,4 %	-21,0 %
Írország	11,3 %	2,1 %	-8,8 %	-10,3 %	9,5 %	-4,3 %	-0,3 %
Olaszország	-5,2 %	-14,0 %	-19,8 %	-22,7 %	-18,5 %	-22,7 %	-18,6 %
Lettország	-42,6 %	-52,7 %	-72,7 %	-15,2 %	0,9 %	-37,0 %	-31,8 %
Litvánia	-43,6 %	-45,0 %	-50,8 %	-46,0 %	-11,9 %	-51,5 %	-40,5 %
Luxemburg	-36,4 %	-26,1 %	-35,5 %	-33,2 %	-17,5 %	-25,0 %	-27,7 %
Málta	4,6 %	-1,1 %	-11,2 %	43,6 %	27,0 %	21,9 %	+12,1 %
Hollandia	-29,7 %	-32,6 %	-33,3 %	-35,1 %	-17,5 %	-32,2 %	-29,5 %
Lengyelország	-26,7 %	-25,4 %	-23,7 %	-8,3 %	-5,3 %	-12,0 %	-14,9 %
Portugália	-10,7 %	-17,0 %	-12,0 %	-8,9 %	-18,6 %	-34,9 %	-17,1 %
Románia	-25,2 %	-20,7 %	-27,5 %	-21,8 %	-15,9 %	-21,0 %	-21,2 %
Szlovákia*	10,6 %	5,5 %	2,1 %	-2,7 %	23,6 %	-7,8 %	+4,6 %
Szlovénia	-13,7 %	-10,9 %	-22,2 %	-11,7 %	-12,4 %	-14,7 %	-14,2 %
Spanyolország	2,6 %	0,7 %	-6,2 %	-21,8 %	-24,4 %	-23,9 %	-13,7 %
Svédország	-27,3 %	-35,7 %	-41,8 %	-51,0 %	-38,0 %	-41,9 %	-40,2 %

Megjegyzés: A gázfogyasztás változása 2022-ben, vö. 2017–2021-es átlag. Ciprus nem használ földgázt.

Forrás: Az Eurostat NRG_CB_GASM adatsorán, IC_CAL_MG részadatsorán alapuló ENER/CET-számítások TJ-ban (GCV), 2023. március 7-én, 11:00.

** A Szlovákiára vonatkozó Eurostat-adatok jelenleg felülvizsgálat alatt állnak.*